

Raadsvoorstel

raadsnummer 2023 15
collegevergadering d.d. 11 juli 2023
raadsvergadering d.d. 27 september 2023
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 55049
team RGWBET
steller D.C.H. Boots - Sniijders
telefoonnummer +31 6 38996449
e-mail des.boots@venlo.nl
datum 6 juli 2023
bijlage(n) 1
datum verzonden

Onderwerp

Grondstoffenplan 2030

Advies

1. Kennis te nemen van bijgaand Grondstoffenplan 2030.
2. In te stemmen met de doelen van het Grondstoffen plan:
  - i. Om de omgang met waardevolle grondstoffen en hulpbronnen te veranderen door afval te zien als een waardevolle grondstof voor nieuwe producten;
  - ii. Als Venlose gemeenschap minder afval te produceren; en
  - iii. Actief bij te dragen aan het hergebruiken van het afval dat we hebben.
3. In te stemmen met de vier principes en bijbehorende maatregelen uit het Grondstoffenplan, zijnde :
  - a. Gezonde leefomgeving;
    - i. Met adequate voorzieningen in de openbare ruimte,
    - ii. Een goede inzamelstructuur, en
    - iii. Een schone omgeving en waar nodig handhaving.
  - b. Iedereen doet mee;
    - i. Waarbij we kennis delen en zorgen voor goede informatie,
    - ii. Betrokkenheid van inwoners, verenigingen, scholen en ondernemers stimuleren en belonen.
  - c. Vraaggericht werken;
    - i. Specifieke aandacht voor verschillende doelgroepen zoals inwoners, ondernemers en bezoekers, verschillende woonsituaties zoals stedelijke hoogbouw en laagbouw, landelijk wonen in het buitengebied en ondernemen in het centrum.

Raadsvoorstel

- ii. Toekomstbestendige voorzieningen als een circulair ambachtscentrum, een stedelijk duurzaamheidsplein en brengvoorzieningen in de wijken en dorpen.
- d. Meerwaarde door slim verbinden en innoveren;
  - i. Denken vanuit (waarde)ketens en partnership met vele partijen.
  - ii. De regionale samenwerking versterken.

Aanleiding

Achtergrond

Om in de gemeente Venlo invulling te geven aan deze nieuwe beleidsvraag is op 26 januari 2022 de raadnotitie 'nieuw beleidskader Van Afval naar Grondstoffen (VANG)' in een oordeelsvormende sessie in de gemeenteraad behandeld. De gemeenteraad heeft haar voorkeur uitgesproken voor een verbreding van het ambitieniveau in combinatie met een afval- en grondstoffenbeleid op hoofdlijnen.

Dit ambitieniveau is vervolgens op 18 mei 2022 met een aantal raadsleden verder uitgediept tijdens een workshop bij Kringloopbedrijf Het Goed. Tijdens deze sessie zijn drie scenario's voor verdere ontwikkeling van het ambitieniveau aan de orde gekomen:

0. Huidig beleid ongewijzigd voortzetten
1. Optimaliseren zonder koppelkansen
2. Innoveren met koppelkansen

De resultaten van deze workshop zijn meegenomen in de verdere uitwerking van dit Grondstoffenplan. Met dit grondstoffenplan veranderen we de wijze waarop we omgaan met waardevolle grondstoffen en hulpbronnen. We zetten hiermee een stap naar een nieuwe manier van denken over afval: namelijk als een waardevolle grondstof voor nieuwe producten.

Dit gaan we doen door richting te geven aan projecten en activiteiten die we de komende jaren gaan uitrollen. We sluiten hierbij aan bij het Coalitieakkoord 'Samen verder bouwen aan een gezond Venlo!'.

Visie – waar willen we naartoe in 2030

In 2030 willen we naar een gemeenschap die minder afval produceert en die actief bijdraagt aan het hergebruiken van het afval dat we hebben als grondstof. Dit doen we door samen te werken met inwoners, bedrijven en instellingen. En door het verbeteren van de leefomgeving.

Raadsvoorstel

Beoogd effect

Invulling geven aan een nieuw beleid waarin de omslag van afval naar grondstof in de volle breedte meegenomen zal gaan worden. Het gaat daarbij dan niet enkel om afvalbeheer, maar er wordt ingezet op innovatie waarbij gezocht wordt naar lokale koppelkansen binnen alle gemeentelijke programma's die benoemd zijn in het Coalitieakkoord 'Samen Verder Bouwen Aan Een Gezond Venlo!'

Dit willen we gaan bereiken door in te zetten op vier principes. Dit zijn ordeningsprincipes, en deze vormen de basis voor een Uitvoeringsprogramma, dat door het college wordt vastgesteld.

Gezonde leefomgeving

We gaan er voor zorgen dat voorzieningen op orde zijn en dat er duidelijke regels zijn zodat iedereen weet waar hij aan toe is. We zorgen dat de openbare ruimte schoon is en schoon blijft en zetten in op adequate handhaving. Daarnaast kiezen we voor samenwerking en proberen we inwoners en organisaties te faciliteren en belonen zodat ook zij hun aandeel leveren.

Iedereen doet mee

We zetten communicatie in voor gedragsbeïnvloeding (nudging) door kennis te vergroten, gemak te vergroten en weerstand te verkleinen. En laten we inwoners, verenigingen, scholen en ondernemers actief meedenken met de invulling van het uitvoeringsprogramma. Ook betrekken we ze bij het opzetten van proefprojecten in verschillende gebieden.

Vraaggericht werken

Het afval dat we inzamelen willen we zodanig inzamelen, dat het hoogwaardig als grondstof verwerkt kan worden. We willen het ontstaan, de inzameling en de verwerking van afval zo dicht mogelijk op elkaar laten aansluiten. Dat doen we onder meer door lokale kringlopen te sluiten en de inzameling op de vraag te laten aansluiten.

Meerwaarde door slim verbinden en innoveren

Dit principe beschrijft hoe we invulling geven aan Circulaire Economie. Hoe de we samenwerken met bijvoorbeeld de Brightlands Campus Greenport Venlo en welke innovatieve verwerkingen van grondstofstromen mogelijk zijn.

Argumenten

1.1 Met de in het grondstoffenplan geformuleerde visie en ambitie kan voldaan worden aan de landelijke doelstellingen

Er ligt een forse uitdaging en dit vraagt dan ook om een forse ambitie. Hoewel deze doelstelling niet in één keer bereikt kan worden, is deze echter zeker wel haalbaar. Sorteeroproeven die uitgevoerd zijn op het ingezamelde Venlose restafval tonen aan dat er nog voldoende ruimte voor verbetering is. Van belang hierbij is echter wel dat dan alle schouders onder uitvoering gaan.

De afgegeven ambitie wordt verder geconcretiseerd in een nog door ons op te stellen Uitvoeringsprogramma, met daarin concrete maatregelen en voorstellen. In dit

Raadsvoorstel

Uitvoeringsprogramma zal bijvoorbeeld ook invulling gegeven worden aan de aangenomen motie mbt de Ja/Ja sticker en de wijze waarop de Afvalstoffenheffing vormgegeven kan worden. In het uitvoeringsplan zullen ook de financiële consequenties nader uitgewerkt worden.

1.2 Zo wordt invulling gegeven aan het eerder door de raad afgegeven wens om een beleid op hoofdlijnen

Het kader waarbinnen gewerkt gaat worden, wordt door de raad afgegeven. Het uitvoeringsprogramma kan daarna binnen de vastgestelde (financiële en beleidsmatige) kaders door ons uitgewerkt worden. Het Uitvoeringsprogramma wordt flexibel ingericht voor het slagvaardig waarmaken van de ambities en doelstellingen. Dit past bij de eerder door u afgegeven wens om een grondstoffenbeleid op hoofdlijnen.

1.3 Het uiteindelijke resultaat ligt hiermee vast maar uitvoering en de route ernaar toe blijft dynamisch

Het Uitvoeringsprogramma zal tot stand gebracht worden door middel van participatie met uw raad, en met onze inwoners, ondernemers en andere maatschappelijke betrokkenen. Met dit Uitvoeringsprogramma kan flexibel worden gestuurd op het behalen van de ambities en doelstellingen. Gedurende de looptijd van het beleidsplan kan het worden aangevuld en bijgesteld.

Gedurende de looptijd van het grondstoffenplan kan en zal het uitvoeringsprogramma daardoor aangevuld en bijgesteld worden. En middels de jaarlijkse P&C cyclus leggen wij verantwoording af aan de raad over de behaalde resultaten.

1.4 Samenwerken in de keten en ook gemeente-overstijgend is een belangrijke succesfactor voor resultaat in de grondstof/afvalketen.

Nieuwe ambities vragen om een sterke regionale en provinciale aanpak binnen Limburg om binnen de bestaande Afval Samenwerking Limburg (ASL) inhoudelijk meer resultaten te behalen tegen acceptabele kosten. Samenwerking is geen doel op zich maar een middel om de prestaties te verbeteren. Met gezamenlijke beleidskeuzes is meer winst en snelheid te behalen. Het speelveld in de afvalketen beperkt zich vaak tot een klein aantal spelers en juist dan is het van belang om als gemeente binnen regio en provincie maximaal gezamenlijk op te trekken.

Intergemeentelijk samenwerking helpt ons bij het ontwikkelen van een effectief afvalbeheer en -beleid en zorgt voor minder restafval, meer grondstoffen en beter beheerbare kosten. Hier wordt invulling aan gegeven door op korte termijn te zorgen voor continuïteit en dus binnen ASL bijvoorbeeld voor nu te kiezen voor een reguliere aanbesteding voor de overslag en verwerking van de afvalstromen fijn huishoudelijk restafval en GFT. Belangrijkste uitgangspunt op dit moment is het op de korte termijn waarborgen van de verwerking van deze twee kritische afvalstromen.

Voor de verwerking op langere termijn zal gezocht naar meer ruimte voor de beoogde duurzaamheidsdoelstellingen en circulaire verwerkingsmethoden. We doen dit dan nadrukkelijk in breed verband en in samenwerking met alle betrokken partijen. Via besluitvorming en Raadsinformatiebrieven zult u meegenomen worden in de stappen die gezet gaan worden.

Raadsvoorstel

Kanttekeningen

1.1. We moeten voortvarend te werk gaan

De wereld om ons heen staat niet stil. Dit zorgt ook voor knelpunten in de uitvoering. Een van de aandachtspunten is bijvoorbeeld de inzameling van PMD. In een eerder afgegeven RIB bent u hierover al geïnformeerd. Met het vaststellen van dit grondstoffenplan is het mogelijk om voortvarend te werk te gaan en deze knelpunten in de uitvoering aan te pakken.

1.2 Handhaving is ook van belang

Een omgeving die schoon is, blijft ook schoner. Dit kan alleen bereikt worden als op alle fronten ingezet wordt op een schone leefomgeving. In het Uitvoeringsprogramma wordt daarom ook op dit onderdeel ingezet op participatie. Dit kan echter niet zonder gedegen handhaving, toezicht en communicatie. Daarom wordt extra ingezet op afvalcoaches met toezichthoudende taken op het gebied van afval.

1.3 Nascheiding is wellicht op termijn ook een alternatief

Nascheiding en alternatieve afzetmogelijkheden zien we vooralsnog als aanvulling op bronscheiding. Onderzoek wijst uit dat met nascheiding vooralsnog hooguit 10-20% grondstoffen kan worden teruggewonnen. Er is op dit moment dus nog geen techniek voorhanden die bronscheiding kan vervangen. Bronscheiding is en blijft vooralsnog de basis voor hergebruik en voor de beste kwaliteit grondstoffen. En nascheiding is op dit moment dus nog enkel mogelijk als aanvulling op bronscheiding. We volgen de ontwikkelingen op dit gebied echter nauwgezet. Bij investeringen worden terugverdienkansen en investeringstermijn meegenomen in de doorrekeningen.

1.4 Hoe wordt de raad bij het vervolgtraject betrokken

Dit kan separaat via tussentijdse besluitvorming (bv in geval van wijziging aan de Afvalstoffenverordening of de Afvalstoffenheffing verordening) en via de jaarlijkse P&C cyclus. Het Uitvoeringsprogramma zullen wij via een Raadsinformatiebrief aan u voorleggen, Op deze wijze leggen wij verantwoording aan de gemeenteraad af over de behaalde resultaten.

1.5 Zorgt regionale samenwerking er niet voor dat we onvoldoende invloed hebben op de strategie die voor Venlo gekozen wordt

Door de ontwikkelingen binnen ASL nauwgezet te volgen en door actief deel te nemen in de werkgroepen binnen ASL, en hier waar mogelijk het voortouw in te nemen, kan gewaarborgd worden dat ook de Venlose stem binnen dit samenwerkingsverband gehoord wordt.

Financiën

Het Grondstoffenplan bevat een financieel kader op hoofdlijnen. Er wordt rekening gehouden met een stijging van de totale kosten voor de afvalinzameling door een aantal externe ontwikkelingen. We baseren ons hierbij op ontwikkelingen in de markt. We zien sinds een aantal jaren dat kosten stijgen en de inzet van mens en materieel schaars wordt. De markt voor afvalinzameling en -verwerking staat bovendien erg onder druk, waardoor de marktwerking beperkt is. Dit leidt tot stijgende prijzen.

Raadsvoorstel

Bovendien zet het Rijk sterk in op afvalpreventie en betere afvalscheiding. Uit recente rijksbeleidsstukken (zoals bijvoorbeeld het Nationaal Programma Circulaire Economie) valt op te maken dat het Rijk gaat inzetten op een mix van beprijzende, normerende en stimulerende maatregelen. We verwachten dat dit gevolgen gaat hebben voor de afvalstoffenbelasting. Deze is per 1 januari 2023 verhoogd en bedraagt nu bijna 36 euro per ton. Voor de toekomst gaan we uit van een aanvullende stijging van minimaal 10 euro per ton. Ook verwachten we voor afvalgerelateerde activiteiten een CO₂-heffing. Voor nu nemen we aan dat het effect van deze CO₂-heffing minimaal vergelijkbaar zal zijn met de afvalstoffenbelasting. Bovendien werkt deze CO₂-heffing ook door in andere activiteiten (ook leveranciers, inzamelaars en verwerkers worden geconfronteerd met deze maatregel en zullen deze doorbelasten aan hun opdrachtgevers). We gaan uit van een effect van 20% op de overige inzamel- en verwerkingskosten.

Indien er geen maatregelen genomen gaan worden en het huidige beleid dus ongewijzigd voortgezet zou worden, kan de hoogte van de kosten afvalinzameling op termijn wel tot 40 euro per aansluiting hoger gaan uitvallen.

Minder afval en meer grondstoffen is daarmee op termijn, naast milieudoelstellingen, ook een aantrekkelijk financieel perspectief. In het uitvoeringsprogramma worden diverse maatregelen uitgewerkt om de vermindering van restafval en de toename van de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen te bevorderen en de stijging van kosten afvalinzameling te verminderen.

De totaalkosten van deze beoogde maatregelen zien er als volgt uit:

Begroting	2024	2025	2026	2027
Product Duurzaamheid (€)	150.976	44.975	45.975	53.973
Product Zwerfafval (€)	172.000	322.000	322.00	322.000
Product Afval (€)	678.024	333.025	-64.975	-239.973
Totaal (€)	1.001.00	700.000	303.00	136.000

In de jaren 2024 en 2025 betekent dit extra uitgaven, vanaf 2026 treedt voor het product Afval een terugverdieneffect op. Voor de producten Duurzaamheid en Zwerfafval zijn geen revenuen te verwachten.

De extra kosten 2024-2027 die voortvloeien uit het Uitvoeringsplan dekken we voor het product Afval zoveel mogelijk uit het incidentele voordeel afvalstoffenheffing 2022. Dekking van alsdan resterende tekort nemen we mee in de afwegingen die we maken voor de begroting 2024. Hierbij onderzoeken we ook of eventueel nieuwe rijksmiddelen Klimaatakkoord en de vergoeding die producenten van verpakkingen voor het opruimen zwerfafval moeten betalen ingezet kunnen worden.

Er wordt echter wel gevraagd om nu te investeren om op termijn besparingen te kunnen realiseren. Na 2027 verwachten we dat de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma resultaten laten gaan zien en dat de kosten afvalinzameling weer vergelijkbaar worden met het niveau van 2023.

Raadsvoorstel

In het Uitvoeringsprogramma zal per maatregel aangegeven worden wat de te verwachten resultaten en financiële consequenties zijn. Hierbij worden de terugverdienkansen en de investeringstermijnen ook meegenomen in de doorrekening. De inzet van middelen zal effectief en efficiënt zijn. We zoeken daarbij naar een duurzame balans tussen milieu, service, kosten en lokale welvaart.

In Venlo is het uitgangspunt in principe dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Voor de jaren 2023-2026 is echter de keuze gemaakt om dit uitgangspunt tijdelijk los te laten en bij te dragen vanuit de Voorziening Egalisatie Afval of de Reserve mitigeren woonlasten. In 2023 betrof dit een bedrag van 670.000 euro. De huidige heffing geeft daarmee geen goed beeld van de werkelijke kosten. Indien het na 2026 niet meer mogelijk is om vanuit de reserves bij te dragen aan de kosten voor de afvalinzameling, kan dit voor een zeer abrupte stijging van de afvalstoffenheffing zorgen.

Communicatie

Wanneer het uitvoeringsprogramma is vastgesteld, wordt een brede campagne opgezet. Om inwoners beter afval te laten scheiden is een gedragsverandering nodig. Hiervoor wordt een communicatiebureau ingezet om een structurele campagne voor te bereiden en uit te voeren. Deze campagne start nadat het uitvoeringsplan wordt vastgesteld.

Daarnaast wordt de lokale media worden uitgenodigd voor een toelichtend gesprek met de wethouder. Wordt een Q&A op het grondstoffenplan wordt voorbereid. En komt er een bericht op nu.venlo.nl met de belangrijkste punten uit het grondstoffenplan en het proces om te komen tot een uitvoeringsplan.

Vervolgprocedure raad

Dit grondstoffenplan wordt vastgesteld voor de periode 2023 -2030. Na vaststelling wordt er een Uitvoeringprogramma opgesteld en in Q4 van 2023 middels een raadsinformatiebrief aan de raad voorgelegd. Ook wordt de raad jaarlijks geïnformeerd over de bereikte resultaten. Dit zal, afhankelijk van het onderwerp, plaatsvinden via raadsinformatiebrieven, via tussentijdse besluitvorming en via de jaarlijkse P&C cyclus., met de daarbij vastgestelde KPI's.

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Grondstoffenplan 2030

Raadsbesluit

onderwerp Grondstoffenplan 2030
Raadsnummer 2023 15
raadsvergadering d.d. 27 september 2023

ons kenmerk 55049
steller D.C.H. Boots - Snijders
telefoonnummer +31 6 38996449
e-mail des.boots@venlo.nl
datum 6 juli 2023

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 11-07-2023, registratienummer 55049; gelet op artikel 147 Gemeentewet;

besluit:

1. Kennis te nemen van bijgaand Grondstoffenplan 2030.
2. In te stemmen met de doelen van het Grondstoffen plan:
  - i. Om de omgang met waardevolle grondstoffen en hulpbronnen te veranderen door afval te zien als een waardevolle grondstof voor nieuwe producten;
  - ii. Als Venlose gemeenschap minder afval te produceren; en
  - iii. Actief bij te dragen aan het hergebruiken van het afval dat we hebben.
3. In te stemmen met de vier principes en bijbehorende maatregelen uit het Grondstoffenplan, zijnde :
  - A. Gezonde leefomgeving;
    - i. Met adequate voorzieningen in de openbare ruimte,
    - ii. Een goede inzamelstructuur, en
    - iii. Een schone omgeving en waar nodig handhaving.
  - B. Iedereen doet mee;
    - i. Waarbij we kennis delen en zorgen voor goede informatie,
    - ii. Betrokkenheid van inwoners, verenigingen, scholen en ondernemers stimuleren en belonen.
  - C. Vraaggericht werken;
    - i. Specifieke aandacht voor verschillende doelgroepen zoals inwoners, ondernemers en bezoekers, verschillende woonsituaties zoals stedelijke hoogbouw en laagbouw, landelijk wonen in het buitengebied en ondernemen in het centrum.

Raadsbesluit

- ii. Toekomstbestendige voorzieningen als een circulair ambachtscentrum, een stedelijk duurzaamheidsplein en brengvoorzieningen in de wijken en dorpen.
- D. Meerwaarde door slim verbinden en innoveren;
- i. Denken vanuit (waarde)ketens en partnership met vele partijen.
  - ii. De regionale samenwerking versterken.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 september 2023.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten